

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY

A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU

K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

255 002

(11)

(B1)

(61)

(23) Výstavní priorita

(22) Přihlášeno 08 02 85

(21) PV 877-85

(51) Int. Cl. A

E 05 B 27/06

(40) Zveřejněno 17 09 85

(45) Vydáno 01 05 89

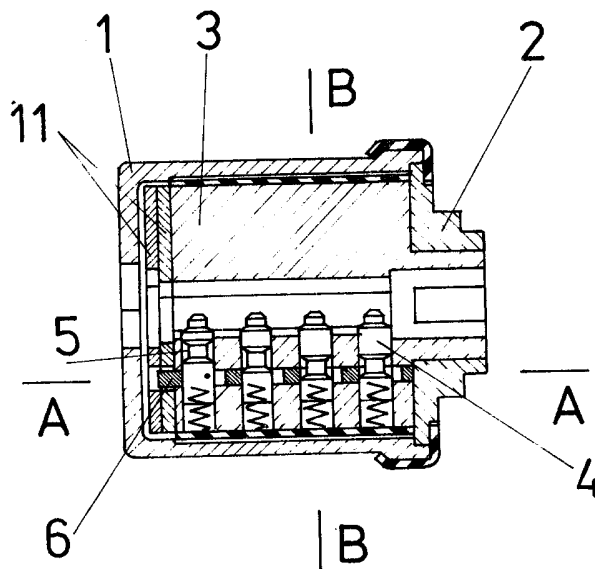
(75)
Autor vynálezu

OREL EDUARD, RYCHNOV NAD KNĚŽNOU,
BRKL KAREL, SLATINA NAD ZDOBNICÍ

(54)

Víceřadá válcová vložka

Víceřadá válcová vložka je určena k ovládání dveřních zámků zadlabaných i ostatních zámků. V tělese (1) vložky je umístěn bubínek (3), který nese řady stavítek (4), která jsou opatřena drážkami (5), do kterých zapadají svými tvarovými otvory (7) hradítka (6) umístěná v bubínku (3) tak, že stavítka (4) procházejí tvarovými otvory (7) hradítek (6), které se opírají o kulové čepy (8) zasahující do jamek (9) neotočného dna (2), kterým je uzavřeno těleso (1). V bubínku (3) jsou umístěny lamely (11) s tvarovým otvorem (12) pro klíč.

Vynález se týká víceřadých válcových vložek určených k ovládní dveřních zámků jak zadlabacích, tak i ostatních.

Stávající vyráběné vložky běžné bezpečnosti jsou převážně vyráběny jako vložky jednořadé v klasickém profilu, konstrukce uzávěru - klíč, stavítko, blokovací kolík, pružina. Překonání je prováděno paklíči, násilím rozlomením nebo odvrtáním. Těmto způsobům překonání je částečně zabráněno větší členitostí otvoru pro klíč, vyšším počtem stavítek a jemnějším dělením výšky stavítek. Toto však vyžaduje vysokou přesnost provedení, aby sousední klíč, klíč s jedním rozdílným uzávěrem, manipulací neotevřel vložku. Napadení odvrtáním se částečně ztěžuje vkládanými kalenými kolíky, kuličkami, apod. Víceřadé provedení je náročné a choulostivé pro svou jemnost, vysokou přesnost a materiálovou náročnost.

Výše uvedené problémy odstraňuje víceřadá válcová vložka dle vynálezu, jehož podstata spočívá v tom, že v tělese je umístěn bubínek nesoucí řady stavítek, která jsou opatřena drážkami a procházejí otvory hradítka, které se opírá o kulový čep zasahující do jamky neotočného dna, kterým je těleso uzavřeno. V bubínku jsou umístěny lamely s tvarovým otvorem pro klíč.

Výhodou víceřadé vložky dle vynálezu je uspořádání stavítko a pružina v radiálním směru. Stavítka mohou mít hrubé dělení poloh drážek a tím i při dostatečném počtu kombinací je znemožněno otevření sousedním uzávěrem. Vzhledem k tomu, že ve vložce je použito více řad stavítek, je znemožněno vyhmátnutí. Další výhodou je nosné těleso tvaru pouzdra, ve kterém se celý mechanismus pouze otáčí. Pro svou jednoduchost může být těleso kalené a tím je vložka chráněna proti odvrtání jak z čela, tak i z boku.

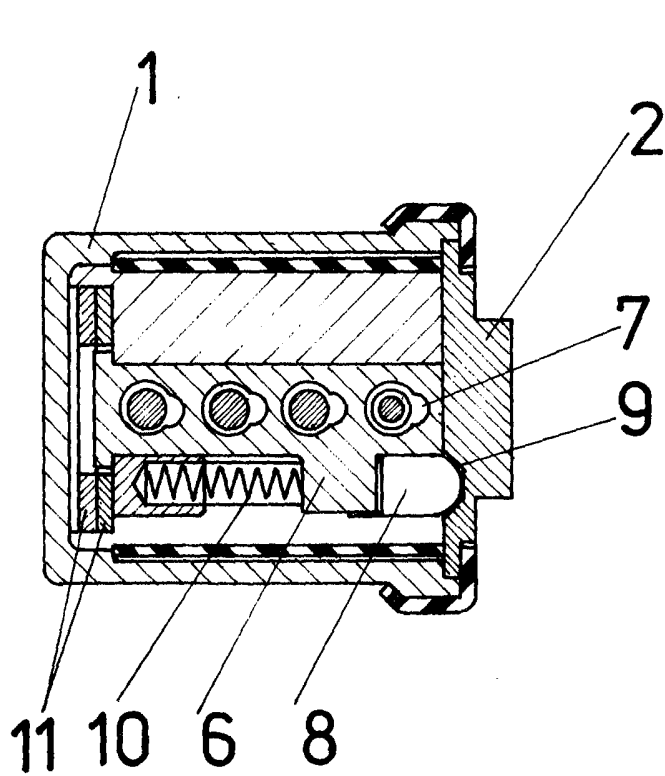
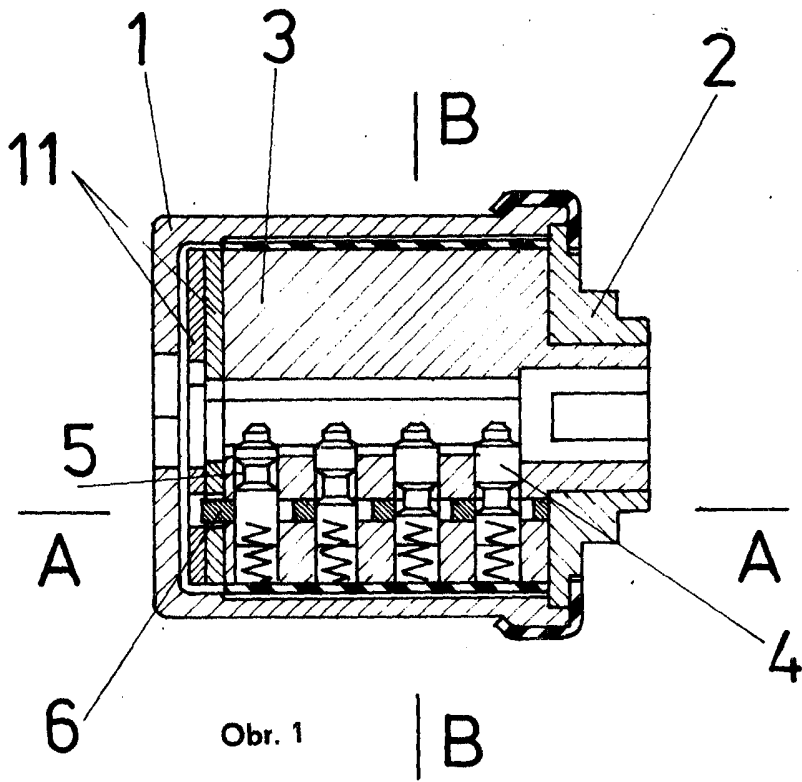
Příklad provedení vložky se třemi řadami stavítek je znázorněn na obr. 1 - 4. Obr. 1 znázorňuje svislý podélný řez vložkou. Řez je vedený jednou řadou stavítek. Obr. 2 znázorňuje pohled na čelo vložky z levé strany obr. 1. Obr. 3 znázorňuje podélný řez vedený rovinou AA z obr. 1. Obr. 4 znázorňuje příčný řez vedený rovinou BB z obr. 1.

Víceřadá válcová vložka (obr. 1 - 4) je tvořena kaleným tělesem 1 válcového tvaru s uzavřeným čelem. Proti čelu je těleso 1 uzavřeno neotočným dnem 2. V dutině, vytvořené vnitřkem tělesa 1 a dnem 2, se otáčí bubínek 3, nesoucí radiálně umístěné řady stavítek 4. Každé stavítko 4 má různě umístěnou drážku 5. Poloha této drážky 5 je určována hloubkou uzávěru v žeburu klíče. Jsou-li drážky 5 v jedné rovině s hradítkem 6, může se toto pohybovat v bubínku 3 axiálním směrem, protože otvory 7 hradítka 6 mají volný prostor v drážce 5 stavítek 4. Axiální pohyb hradítka 6 nastane vysouváním kulového čepu 8 ze zahloubené jamky 9 ve dně 2 při otáčení bubínku 3. Vratný pohyb hradítka 6 a kulového čepu 8 do jamky 9 se děje pomocí pružiny 10. Není-li použit správný klíč, stačí, aby jedno stavítko 4 nebylo nastaveno drážkou 5 proti tvarovému otvoru 7 hradítka 6 (viz obr. 3 první stavítko 4 na levé straně) a toto se nemůže axiálně posouvat, tím je vložka blokována. V čele bubínku 3 jsou neotočně umístěny dvě kalené lamely 11, ve kterých je v ose umístěn tvarový otvor 12 pro klíč. Těmito lamelami 11 je zabráněno vrtání do mechanismu vložky.

Vložky provedené výše uvedeným způsobem lze dále změnit na vložky pro zařízení hlavního nebo centrálního klíče, pomocí tvarových otvorů pro klíč, případnou změnou roztečí jednotlivých stavítek, nebo vzájemnou návazností drážek na stavítku a klíči.

P Ř E D M Ě T V Y N Á L E Z U

1. Víceřadá válcová vložka sestávající z tělesa a bubínku, který nese řady stavítek, vyznačující se tím, že stavítko (4) jsou opatřena drážkami (5) a procházejí otvory (7) hradítka (6), které se opírá o kulový čep (8) zasahující do jamky (9) neotočného dna (2), kterým je uzavřeno těleso (1).
2. Víceřadá válcová vložka dle bodu 1, vyznačující se tím, že v bubínku (3) jsou umístěny lamely (11) s tvarovým otvorem (12) pro klíč.

Obr. 3

Obr. 4